

Type and Pattern of Alcohol Consumption is Associated With Liver Fibrosis in Patients With Non-alcoholic Fatty Liver Disease.

Tim Mitchell, Gary P. Jeffrey, Bastiaan de Boer, Gerry MacQuillan, George Garas, Helena Ching, Jeffrey Hamdorf, and Leon A. Adams

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Δεν είναι σαφές εάν τα χαμηλά επίπεδα αλκοόλης είναι επιβλαβή σε ασθενείς με μη αλκοολική λιπώδη νόσο του ήπατος (NAFLD). Σκοπός της μελέτης ήταν να προσδιορίσει εάν η ποσότητα, η υπερβολική κατανάλωση σε μικρό χρονικό διάστημα (binge pattern) ή το είδος αλκοόλης σχετίζεται με την ηπατική ίνωση σε ασθενείς με NAFLD.

ΜΕΘΟΔΟΙ:

Η προηγούμενη και τρέχουσα κατανάλωση αλκοόλης αξιολογήθηκε σε ασθενείς με NAFLD που υποβάλλονταν σε βιοψία ήπατος. Όλα τα άτομα που πρόσφατα κατανάλωναν <210 g την εβδομάδα (άνδρες) ή <140 g την εβδομάδα (γυναίκες) συμπεριλήφθηκαν στη μελέτη. Η κατανάλωση “binge” ορίστηκε ως ≥4 ποτά (γυναίκες) ή ≥5 ποτά (άνδρες) ταυτόχρονα. Οι βιοψίες του ήπατος βαθμολογήθηκαν σύμφωνα με το σύστημα NASH CRN με ίνωση F3 / 4 που ορίστηκε ως προχωρημένη (advanced).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

Μεταξύ 187 ασθενών (24% με προχωρημένη ίνωση), η μέση εβδομαδιαία κατανάλωση αλκοόλης ήταν 20 (2,3-60) g σε κατά μέσο όρο 18 έτη. Η μέτρια κατανάλωση (1-70 γρ. την εβδομάδα) συσχετίστηκε με χαμηλότερο στάδιο

μέσης ηπατικής ίνωσης σε σύγκριση με όσους απέχουν από το αλκοόλ διαβίου ($p < 0,05$) και μειωμένο κίνδυνο προχωρημένης ίνωσης (OR 0.33, 95% CI 0,14-0,78, $p = 0,01$). Η συσχέτιση με μειωμένη ίνωση δεν παρατηρήθηκε στα άτομα με “binge” πρότυπο κατανάλωσης. Οι αποκλειστικοί πότες κρασιού, αλλά όχι οι αποκλειστικοί πότες μπύρας, είχαν χαμηλότερο στάδιο μέσης ηπατικής ίνωσης και μικρότερες πιθανότητες προχωρημένης ίνωσης (OR 0.20, 95% CI 0.06-0.69, $p = 0.01$), σε σύγκριση με τα άτομα που δεν καταναλώνουν αλκοόλ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Η μέτρια κατανάλωση αλκοόλης (1-70 γρ. την εβδομάδα), ιδιαίτερα το κρασί σε “non-binge” πρότυπο, συσχετίζεται με χαμηλότερα στάδια ηπατικής ίνωσης σε ασθενείς με NAFLD. Προοπτικές κλινικές μελέτες για την εξέλιξη της ίνωσης, της καρδιαγγειακής έκβασης και της θνησιμότητας απαιτούνται πριν τη δημιουργία συστάσεων για τους ασθενείς με NAFLD.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΧΟΛΙΑ:

Ελάχιστες έρευνες στη βιβλιογραφία έχουν μελετήσει τη σχέση της κατανάλωσης αλκοόλης και της ίνωσης ήπατος, χρησιμοποιώντας μια επεμβατική μέθοδο όπως η βιοψία ήπατος. Η συγκεκριμένη μελέτη περιλαμβάνει ένα σχετικά μεγάλο αριθμό ασθενών. Η συμμετοχή όμως των ασθενών που δεν καταναλώνουν αλκοόλ είναι μικρή και επομένως δεν αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα. Επιπλέον η μελέτη είναι μονοκεντρική και τα αποτελέσματα πιθανόν να επηρεάζονται και από δημογραφικούς παράγοντες.

Ο μηχανισμός του προστατευτικού ρόλου της μέτριας κατανάλωσης αλκοόλης στους ασθενείς με NAFLD δεν είναι ξεκάθαρος και έχει συσχετιστεί με

μειωμένα επίπεδα ινσουλίνης νηστείας, τριγλυκεριδίων και επίπτωσης σακχαρώδους διαβήτη. Επιπρόσθετα η αντιπονεκτίνη (adiponectin) που σχετίζεται με την ομοιόσταση λιπιδίων και γλυκόζης βρέθηκε αυξημένη στον ορό μετεμμηνοπαυσιακών γυναικών με κατανάλωση 25 g αλκοόλης. Η μέτρια κατανάλωση αλκοόλης μπορεί να εμφανίσει αντιοξειδωτική και αντιφλεγμονώδη επίδραση, προστατευτική στη δημιουργία ηπατικής φλεγμονής και ίνωσης. Επιπλέον προστατευτικές ουσίες με αντιοξειδωτική και αντιφλεγμονώδη δράση έχουν βρεθεί κυρίως στο κρασί και κυρίως στο κόκκινο.

Σχετική βιβλιογραφία:

1. Kwon H, Greenson J, Conjeevaram H. Effect of lifetime alcohol consumption on the histological severity of non-alcoholic fatty liver disease. *Liver Int.* 2014;34:129–35.
2. 14. Dunn W, Sanyal AJ, Brunt EM, Unalp-Arida A, Donohue M, McCullough AJ, Schwimmer JB. Modest alcohol consumption is associated with decreased prevalence of steatohepatitis in patients with non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD). *J Hepatol.* 2012;57:384–91.
3. Davies MJ, Baer DJ, Judd JT, Brown ED, Campbell WS, Taylor PR. Effects of moderate alcohol intake on fasting insulin and glucose concentrations and insulin sensitivity in postmenopausal women: a randomized controlled trial. *JAMA.* 2002;287:2559–62.

Χαρίκλεια Κρασιδιώτη,

Παθολόγος

Επιμελήτρια Β΄

Β΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική

Γ.Ν.Α. Ιπποκράτειο